

meget væsentlig Del af den Landbrugseksport, som har fundet Sted til Tyskland, havde været uden økonomisk Betydning. Vi var kommet af med vore bedste Kreaturer og Produkter i stor Udstrækning og havde ikke faaet andet end værdiløse tyske Mark for dem. Det er klart, at saadanne Aareladninger taaler Nationen ikke. De sætter deres Spor og gør det endnu vanskeligere for os at klare os overfor den Ulykke, der er overgaaet Europa. Jeg vil bestemt advare imod Troen paa, at vi nu er ved Slutningen. Det er saa langt fra Tilfældet. Jeg har ved flere tidligere Lejligheder i denne Saludtalt adskillige Ting om de finansielle Forhold, og jeg tror, man vil indrømme, at i det store og hele har Udviklingen givet mig Ret. Jeg tror ogsaa, jeg i dette Øjeblik kan sige, at man vil blive sørgeligt skuffet, hvis man tror, at vi nu er ved Bunden af Krisen. Jeg frygter alvorligt for, at vi kun er ved Begyndelsen. Derfor er det mig ogsaa magtpaaliggende at faa den høje Regering til at forstaa, at den kan ikke alene leve paa sit eget, den maa ogsaa høre efter, hvad andre siger. Thi Venstre er ikke Halvdelen en Gang af det danske Folk, Venstre er en væsentlig Del af det danske Folk, det skal villigt indrømmes, men det er ikke alt, og i Tider som disse er der ingen, der kan staa sig ved at sige, at man er sig selv nok, for det klarer man sig ikke over Vanskelighederne med. Man burde alvorligere, end man har gjort, have overvejet en Reekspport af de Varer, der laa i Frihavnen. Efter min Mening burde man pure have nægtet disse Varer at komme over Toldgrænsen; en meget væsentlig Del af dem var Spekulationsvarer, der laa for Udlandets Regning paa fremmede Hænder, og der var ikke den fjerneste Mening i at lade dem strømme ind over det danske Marked til største Skade og Fortrød for den hjemlige Produktion. Bankerne har ogsaa deres store Del af Ansvar for, hvad der er sket, ved den letsindige Finansiering af Spekulationen, der fandt Sted i 1919—20. Jeg mødte for nogen Tid siden en kendt dansk Tekstilfabrikant, og han sagde: Jeg vil dog fortælle Dem en Nyhed, som kan interessere Dem, inden vi skilles; jeg har opdaget, at en af vore største Banker i disse Dage har etableret sig som Storhandler med Dynevaar. Jeg kunde ikke tro, det var rigtigt, men ved nærmere Efter-syn viste det sig alligevel at være saaledes. Den paagældende Bank havde finansieret en Spekulant i Dynevaar, og nu vilde Bankens ikke længere være Financier for dette Foretagende; saa skulde selvfølgelig Varepartiet realiseres, tvinges ind paa Markedet og

sælges, og naar Bankens var dækket, var dens Fordringer jo opfyldt. Og saaledes er der paa mangfoldige Maader sket Salg her i Landet, som er fuldkommen urimelige og til den største Skade. I lang Tid har der f. Eks. ude i Provinsen været udenlandske Cigaretter i Handelen, som er solgt i Butikkerne til Priser, der lige akkurat dækkede Banderolen. Det er da klart, at saadanne Varesalg kan ingen Fabrikant, ingen Virksomhed i Danmark konkurrere med. Derfor er det ogsaa fuldkommen urigtigt at sige, at der ikke finder Dumping Sted. Der finder Salg Sted af mangfoldige Varer her i Landet paa en saadan Maade, at det er fuldkommen umuligt for den hjemlige Producent at tage nogen Konkurrence op overfor dem. Man vil maaske dertil sige: Ja, men saa faar det danske Folk jo billigere Varer; men man bør dog ikke glemme Omkostningen ved at faa disse billigere Varer, den moralske Skade og Fortrød for store Dele af Befolkningen.

Jeg skal nu omtale noget, som jeg mener Regeringen burde have gjort, og som den bør gøre nu, og jeg tror, at hvis Regeringen vil gøre dette og træffe andre Foranstaltninger sideordnet dermed, vil den kunne bringe os over det døde Punkt. Det kan jo ikke nytte noget at give sig til at fabrikere flere Støvler, hvis der ligger for mange Støvler indenfor Landets Grænser, og vi ikke kan komme af med nogen af dem til Udlandet. Det kan ikke nytte noget, det ved vi alle, at producere flere Varer af en Art, som der alt er nok eller mere end nok af, men hvad der i Sandhed kan hjælpe, er at give sig til at producere noget af det, der er for lidt af, og her vil jeg pege paa en Vare, som der — det tror jeg alle vil indrømme — er for lidt af. Det er Boliger til Mennesker. Boligspørgsmaalet er efter min Opfattelse, saaledes som det nu tegner sig for os, blevet af den Beskaffenhed, at ingen Regering med Ansvarsfølelse kan afvise Kravet om at faa Boligbyggeriet bragt à jour. Det er næsten en Livsbetingelse for Nationen at faa det gjort. Det er ikke blot et Krav, der underbygges ved, at man ved at faa alle vore Bygningshaandværkere sat i Arbejde vil bidrage væsentligt til at faa Hjulene til at gaa andetsteds, men det underbygges ogsaa med de stærkeste moralske Sandheder. Jeg skal nævne et Eksempel, som jeg ved jeg kan hæfte for. I den By, hvor jeg bor, Odense, har vi under Kommunens Forsorg op imod 250 husvilde Familier; de repræsenterer i Mennesketal tilsammen 1 200—1 400. Nogle bor i nogle Træbarakker ude paa en Mark, andre bor i et gammelt faldefærdigt, af Rotter fyldt Teater, som